

KATEDRA-VERSENY

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE

A verseny fő támogatói:
Szlovák Köztársaság Kormányhivatala
a Szlovák Köztársaság Oktatási Minisztériuma
és a Lilium Aurum Könyv- és Lapkiadó
Dunaszerdahely Város Önkormányzata

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Társzervezők:
Katedra szerkesztősége

További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedra.szerkesztoseg@gmail.com

KATEDRA MATEMATIKAVESENY

ROVATVEZETŐ: RNDR. HORVÁTH GÉZA, horvath.geza@slovanet.sk

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018001

Tisztelt Kollégák, kedves Gyerekek!

Matematikaversenyünk **huszonharmadik** évfolyamát kezdtük el. A levelező részt négyfordulóra tervezzük, és a korcsoportok a matematikai olimpia korcsoport-beosztásához igazodnak: a nyolcosztályos gimnáziumok primóisai a hatodikosokkal, a secundóisai a hetedikesekkel, tertiásai a nyolcadikosokkal, quartásai pedig a kilencedikesekkel kerülnek egy csoportba. (Értelemszerűen: a quinta diákjai nem vehetnek részt a versenyen.) A nyolcosztályos gimnáziumok diákjainak nevezésénél a felkészítő tanárok az évfolyamnak megfelelő alapiskolás évfolyamot tüntessék fel!

A feladatok sorszámozásán nem változtatunk. A kódszámokban a római szám a forduló sorszámát jelöli, az ezt követő arab szám vagy számcsoport azt, hogy a feladat hányadikosoknak szól, a végén álló arab szám pedig a feladat sorszáma. A III-56-1. kódszám tehát azt jelenti, hogy ez a III. forduló 1. feladata az ötödikesek és hatodikosok számára.

A nevezési díj **nem változik**. Tanulónként továbbra is 7 euró lesz a levelező rész nevezési díja, amit 2017. október 27-ig kell befizetni postai csekken a Katedra Alapítvány címére (Nadácia Katedra, Duna Palota/Palác Duna, Galantská cesta 658/2F, I. posch., č. 5, 929 01 Dunajská Streda) vagy az alapítvány számlaszámára:

č. ú.: 1014769018/1111, Unicredit Banka

IBAN: SK21 1111 0000 0010 1476 9018

Tüntessék fel a Katedra Matematikaverseny azonosító számát is (variabilný symbol): 2018001!

A regisztrációs díj befizetése ugyanúgy történik, mint tavaly. A feladatsorokhoz idén is csak a Katedra folyóiratból lehet hozzájutni, a honlapon csak a beküldési határidő után jelennek meg a feladatok. A felkészítő tanárok **15 euróval** támogatják a saját versenyüket, ezért cserében **ingyen kapják meg** a 2017/2018-as tanévben a Katedra folyóiratot. Ahogy tavaly, úgy idén is ugyanabban a tantárgyi versenyben több felkészítő tanár esetén is elegendő csak **egy pedagógusnak regisztrálnia**. Vagyis: pl., ha egy iskolából a matematikaversenyre három pedagógus tanítványait nevezik be, valamennyien ugyanazzal a regisztrációs számmal küldik el a megoldásaikat, de a lapot csak annak a pedagógusnak a címére küldjük el, aki regisztrált. Nagyobb iskolákban az is megoldást jelenthet, ha a matematikatanárokat tömörítő módszertani csoport (tantárgybizottság) regisztrál. A lapot – természetesen – csak a regisztrációs díj befizetése után fogják kézbesíteni, ezért lenne fontos, hogy a felkészítő tanárok minél hamarabb regisztráljanak. Ez elsősorban azoknak lehet fontos, akik tavaly még nem jutottak hozzá a Katedra számaikhoz, tehát ebben a tanévben újonnan regisztrálnak. A tavaly már regisztrált felkészítő tanárok a Katedra első két-három számát meg fogják kapni; a továbbiakat viszont csak akkor kézbesítjük, ha idén újra befizetik a regisztrációs díjat.

A nevezéseket ezúttal se a feladatjavítók postacímére, hanem a versenyszervező e-mail-címére (horvath.geza@slovanet.sk) szíveskedjenek küldeni. A nevezés módja: A felkészítő tanárok **legkésőbb 2017. október 27-ig** jelezzék a versenyszervezőnek (horvath.geza@slovanet.sk) e-mailben a nevezési szándékukat. Elég egyetlen mondat. Például: „Be szeret-

ném nevezni a tanítványaimat a matematikaversenybe. Nagy János felkészítő tanár, Bolyai János Alapiskola, Felsőkenderes.” Az e-mail-t arról a címről küldjék, ahová a választ várják majd a versenyszervezőtől. Ugyanabból az iskolából több felkészítő tanár is jelentkezhet ugyanarról a címről, de annak sincs semmi akadálya, hogy valamennyien külön-külön jelentkezzenek. A versenyszervező a válaszhoz csatolva küldi majd el a Nevezési ívet. Ezt számítógépen kitöltve, elektronikus úton kell visszajuttatni a versenyszervezőnek. (Tehát: a kézzel kitöltött, klasszikus úton postára adott nevezéseket nem fogadjuk el.) A nevezéssel együtt vagy egy külön e-mailben (**legkésőbb 2017. október 27-ig**) küldjék el a befizetést igazoló csekk vagy bankszámlakivonat szkennelt képét! Figyelmeztetés a felkészítő tanárok részére: amíg a versenyszervező nem kapja meg a szabályosan kitöltött Nevezési ívet és a befizetést igazoló csekk vagy bankszámlakivonat szkennelt képét tartalmazó e-mailt, a versenyző(k) neve nem kerül fel a pontozólapra. (Megj.: A több tantárgyi versenyre is nevező iskolák minden versenyre külön-külön küldjék el a nevezési díjat!)

Ebben a tanévben is szervezünk **elődöntőt (elődöntőket)**. Az elődöntő és a 2016/2017-es országos döntő eredményei alapján kerülnek be a versenyzők a döntőbe, ahol a nevezési díj az eddigiekhez hasonlóan tanulónként 6 euró lesz, de ha a kísérő tanár vállal teremtyeuletet vagy feladatjavítást, akkor ez az összeg tanulónként 4 euróra csökken. Az országos döntőt 2018. május 4-én rendezzük Dunaszerdahelyen. Az elődöntők helyszínéről és időpontjáról később értesítjük a felkészítő tanárokat.

A feladatlapok kidolgozásának formája semmit sem változik: A megoldásokat A4-es papírlapon kell beküldeni. Egy forduló valamennyi feladatának megoldása ugyanarra a papírlapra kerülhet, és a lapnak mindkét oldalára lehet dolgozni. A versenyző minden alkalommal tüntesse fel a jobb felső sarokban (olvashatóan, lehetőleg nyomtatott betűkkel!) a nevét, az osztályt, a felkészítő tanár nevét, az iskola nevét, címét és irányítószámát. Ajánlatos ugyanazon iskola ugyanazon kategóriába tartozó tanulóinak megoldásait egyetlen borítékban küldeni. A megoldásokat postai úton (tehát **nem e-mailben!**) kell a feladatjavítók címére eljuttatni.

A megoldásokat ebben a tanévben is az 5–6. osztályosok más címre küldik, mint a 7–8–9. osztályosok. Az 5–6. osztály versenyzői (és a nyolcosztályos gimnáziumok primóisai) **PaedDr. Kiss Szilvia** címére (*Ul. Sv. Juraja 4, 929 01 Dunajská Streda*), a **7–8–9. osztályosok** (és a nyolcosztályos gimnáziumok sacundós, tertiásai és quartásai) **viszont Bajcsi Barnabás** címére (*ZŠ s VJM Sokolce, Hlavná 27, 946 17 Sokolce*) küldjék a megoldásaikat!

A rugalmasabb kapcsolattartás érdekében közöljük a javító pedagógusok e-mail-címét is: **Kiss Szilvia**: kiszi@post.sk, **Bajcsi Barnabás**: bajcsibarnus@freemail.hu

Ahogy ezt már az előző években is elmondtuk: a tanári-szülői segítség ezúttal sem tilos, de formáját és mértékét annak tudatában kell megválasztani, hogy a verseny elődöntővel és zárt rendszerű fordulóval ér véget, ahová a

tanulók nem hozzák magukkal a levelező részben szerzett pontjaikat. Az országos elődöntőbe jutáshoz azonban jó eredményt kell elérni a levelező részben. Ezért előfordulhat, hogy a túl sok segítséget igénybe vevő tanulók olyanokat ütnek el az országos elődöntőbe jutástól, akik náluk jobban szerepelnének.

Felkérjük kedves kollégáinkat, hogy küldjenek érdekes (lehetőleg saját ötletből született) feladatokat versenyünk részére. Ezekhez szíveskedjenek szerzői megoldást is mellékelni! A kitűzésre szánt feladatokat az alábbi címre várjuk: *RNDr. Horváth Géza, Sládkovičova 5, 937 01 Želiezovce*, vagy (e-mail): horvath.geza@slovanet.sk

A MÁSODIK FORDULÓ FELADATAI

(KÁROLYI KÁROLY [BÁTASZÉK] FELADATAI)

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2017. NOVEMBER 24.

V-VI. OSZTÁLY

II-56-1. feladat: Egy iskola negyedik évfolyamán négy osztály van. A négy osztály négynapos erdei iskolai programon vett részt. Minden osztály egy nap túrázni ment, a többiek ekkor különböző foglalkozásokon, előadásokon vettek részt. Hétfőn az A osztály túrázott, ekkor 81-en, kedden a B osztály, ekkor 79-en, szerdán a C-sek, ekkor 75-en, csütörtökön pedig a D-sek, ekkor 80-an maradtak a táborban. Hány fős osztályok vannak az évfolyamon?

II-56-2. feladat: Noémi egy héten keresztül minden nap felírta, hogy aznap hányadika van. Amikor a hét számot összeadta, 100-at kapott eredményül. Melyik számot írta fel az első, illetve a hetedik napon?

II-56-3. feladat: Egy nagy táblára egymás mellé írtuk 1-től 100-ig a pozitív egész számokat. Ezután letöröltük az összes 2-es számjegyet. Hány számjegy maradt a táblán?

VII-VIII-IX. OSZTÁLY

II-7-1. feladat: Egy 150 kérdéses tesztversenyen a jó válaszokért 2 pontot adnak, a kihagyott vagy hibás válaszokért 1

pontot levonnak. Elérhető-e, és ha igen, akkor hogyan **a)** a 273 pont; **b)** a 163 pont?

II-78-2. feladat: Egy téglatest élei cm-ben mérve egész számok. A téglatest egyik lapjának területe 15 cm^2 , az ezzel szomszédos másik lapjának kerülete 14 cm. Mekkora a téglatest térfogata? Add meg az összes megoldást!

II-789-3. feladat: Egy háromszög két belső szögfelező egyenese 45° -os szöveget zár be egymással. Mekkora a háromszög belső szögei, ha az egyik belső szög ötször akkora, mint egy másik belső szög?

II-89-4. feladat: Az ABCD négyzet középpontja az O pont. Az R pont az AD oldalnak az A csúcshoz közelebbi pontja, a P pont pedig a CD oldal belső pontja. Mekkora az AR szakasz hossza, ha $CP = 8,3 \text{ cm}$, $PD = 1,7 \text{ cm}$, és az OBDR négyszög területe a négyzet területének 20%-a?

II-9-5. feladat: Egy tört számlálója $50 - x$, nevezője 221. Melyik 50-nél kisebb pozitív egész számot írhatod az x helyére, hogy a tört egyszerűsíthető legyen? Add meg a tört értékét ezen x szám esetén egyszerűsített alakban!

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH TIBOR, vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018002

2. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2017. NOVEMBER 24.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma:
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	II.

A második fordulóban Vámbéry Ármin életével kapcsolatos feladatok sikeres megoldásához a *Küzdelmeim* című művének negyedik és hatodik fejezete, a *Közép-Ázsiát érintő kérdések* megoldásához *Bokhara története* című művének első és második fejezete és földrajzi atlasz, a *Felvidékhez kapcsolódó feladat* megoldásához földrajzi atlasz és az internet különféle forrásai ajánlottak.

1. Alkossatok hármastokat az alább felsorolt fogalmakból, melyek Vámbéry Ármin első keleti utazására és hazatérésére vonatkoznak! Magyarazzátok meg egy-egy mondatnál a fogalmak kapcsolódásának okát is!

Püspöki úr, London, magyarbarát, Travels in Central Asia, titkári munka, Pera, Fuad pasa, Royal Geographical Society, Husszein Daim pasa, Közép-Ázsiái utazás, első hivatalos külföldi előadás, Resid Efendi, tiszteletbeli tag, Café Flamm, házi-tanítói állás

2. Helyettesítsétek be a szövegbe a kitörölt szavakat!

„Az MTA pénzügyi támogatásával 1861 őszén indult útnak Ázsiába, hogy a magyarok nyomai után kutasson. ....

..... néven, szunnita dervisnek öltözve indult el Iztambulból. Teheránig jutott el, ahol csatlakozott egy Mekkából hazatérő zarándokcsoporthoz. Velük átutazta ..... sivatagjait. 1863-ban megérkezett az üzég ..... (mai nevén: Chiva), ahol még a ..... fogadásán is sikeresen játszotta Rasid Effendi szerepét. Amikor Buharán keresztül ..... érkeztek, ott felkeltette a helyi emír gyanúját, de a több mint félórás kikérdezés alatt mégis sikerült meggyőznie igazhitű voltáról.

Vámbéry útja volt az első sikeres, európai ember által véghez vitt újkori felfedezőút e térségben. Hosszú és veszélyes út után ..... májusában érkezett vissza Pestre. A „Közép-ázsiai utazás” és annak angol nyelvű párja, a

„Travels in Central Asia” .....-ben jelent meg. Ausztria londoni nagykövete a ..... szóló ajánlólevelet adott neki, aki Vámbéryt kihallgatáson fogadta és nemzetközi sikereit a Pesti Egyetemre szóló ..... kinevezéssel jutalmazta. Az állás elfoglalása azonban nem volt könnyű, mivel az egyetem vezetése nem akarta Vámbéryt tanárként alkalmazni. Így először csak tanítóként működött az intézményben. Vámbéry maga úgy vélte, ... származása és a református egyházba való megtérése voltak fő okai, hogy ellenzik ottlétét. Az ellenséges fogadtatáshoz azonban nyilván hozzájárult az a tény is, hogy Vámbéry ..... sem rendelkezett, egyetemi tanulmányokat pedig ..... végzett. Önmagát nem zsidónak, hanem ..... tekintette. 1865–1904 között a Budapesti Tudományegyetemen a ..... nyelvek tanítója, majd tanára lett. Itt alapította meg a világ első ..... tanszékét.“

3. Döntsék el az állításokról Bokhara történetét illetően, hogy igazak vagy hamisak-e!

1. Bokhara egykor mocsaras, lápos, posványos, erdővel benőtt terület volt. I H
2. Az itt letelepedő vadászok által választott fejedelem zsarnokká vált. I H
3. A zsarnokot nem sikerült legyőzni. I H
4. Bokhara uralkodója, Bendun, egy kiskorú fiút hagyott maga után, aki helyett Khatun nevű anyja uralkodott. I H
5. Bokhara lakosai gyorsan áttértek az arabok vallására. I H
6. A régi hitet tisztelőket megölték. I H
7. Transoxania legtermékenyebb területe Fergana keleti határától Bokharáig terjedt. I H
8. A beikendi kereskedők Kína és a Vörös-tenger között közlekedtek és nagy mennyiségű porcelánt szállítottak. I H
9. Az „Amu” török szó és folyót jelent. I H
10. A kereszténység központja Transoxaniában Szamarkand volt. I H
11. Obeindullah bin Ziad első feladata Szamarkand meghódítása volt. I H
12. Khatun királynő a belső ellenségeinek sorából 80 főurat kezesként adott át Szaid bin

- Oszmán hadvezérnek a békekötéskor, így legveszélyesebb ellenségeitől megmenekült. I H
13. A kezesként elhurcolt bokharai főurak Medinában megölték Szaidot. I H
14. Kuteibe bin Muszlim feladata volt teljes Transoxania meghódítása. I H
15. Kuteibe Beikend városát elpusztította, mely soha többé nem épült újra. I H
16. Kuteibe a török fejedelmek szövetségét csak csellel tudta meggyengíteni. I H
17. Khatun királynő Kuteibe csapatai ellen hosszú ideig védte Bokharát, nem engedte, hogy negyedik alkalommal is meghódítsák városát. I H
18. Hogy az arabok visszaszorítsák a régi vallás újraéledését, elrendeltetett, hogy minden bokharai köteles fele házát egy arabnak átengedni. I H
19. Bokharában a mohamedán vallás gyorsan otthonra talált. I H
20. Kuteibe ellen saját katonái közül páran özszeesküvést szerveztek és megölték hadvezérüket. I H

4. Határozzátok meg, melyik mai közép-ázsiai országok osztoznak az eredeti Transoxania területén. Keressétek meg az egyes országok fővárosait, területüket és lakosaik számát (ezer főre kerekítve)!

5. Készítsétek el Felvidék természetföldrajzi térképét legalább A4-es méretben, melyen feltűtetitek az alább felsorolt földrajzi fogalmakat és bejelölitek a nemzeti parkokat! A kész térképet kérem postai úton elküldeni, mivel az értékelésnél a külalakot és kivitelezést is figyelembe veszem!

Kis-Kárpátok, Fehér-Kárpátok, Jávorník, Vágmenti Inóc, Tribecs, Madaras, Kis-Fáttra, Nagy-Fáttra, Árvai-Magura, Selmeci-hegység, Alacsony-Tátra, Magas-Tátra, Jávoros, Szlovák-érchegység, Lőcsei-hegység, Vihorlát, Gerlechlalvi-csúcs, Duna, Kis-Duna, Morva, Vág, Nyitra, Zsitva, Árva, Garam, Ipoly, Poprád, Dunajec, Rima, Sajó, Hernád, Gölnic, Tarca, Tapolc, Ondava, Laborc, Ung, Tisza, Bodrog, Bósi-víztározó, Vágkirályfai-víztározó, Napos-tó, Ormosi-víztározó, Liptói-víztározó, Árvai-víztározó, Ruzsini-víztározó, Zempléni-víztározó (Széles-tó), Nagydomasa-víztározó

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ANGYAL LÁSZLÓ, tortenelem.katedra@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018003

2. FORDULÓ

FIGYELEM! E-MAIL-CÍMVÁLTOZÁSI!

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2017. NOVEMBER 27.

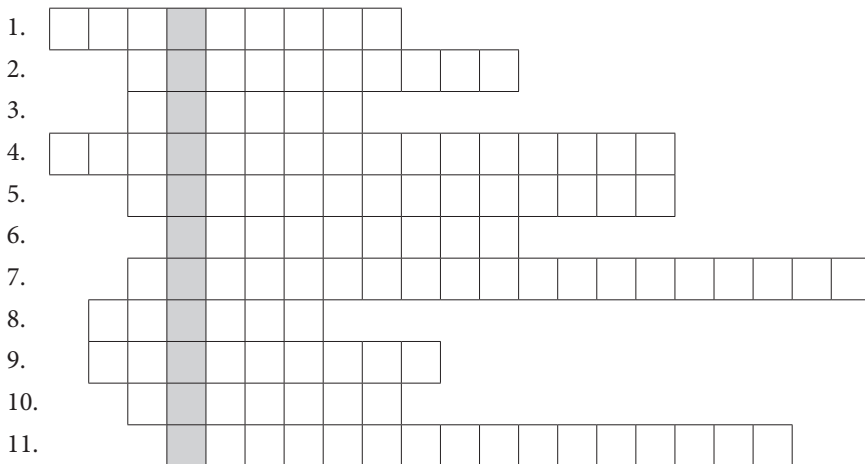
A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma:
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	II.

A REFORMORSZÁGGYŰLÉSEK KORA (A FORDULÓ ÖSSZPONTSZÁMA: 67)

1. feladat: Keresztrejtvény (23 pont)

A keresztrejtvény két részből áll. Az első részben töltsétek ki a keresztrejtvényt a megadott meghatározások, fogalmak segítségével, majd válaszoljatok a megfejtéssel kapcsolatos kérdésekre!

1. Kazinczy Ferenc birtoka, a nyelvújítás központja
2. Reformpolitikus, 1833-ban országgyűlési követként választották
3. Az áprilisi törvények 15. cikkelye törli el
4. Szlovák nemzeti gyűlés helyszíne 1848 májusában
5. A napóleoni háborúk legendás magyar katonája, a lipcei csatában mellébe golyót kapott, de a tárcája felfogta, megkapta a Mária Terézia-rendet
6. Az ő nyomdájában nyomtatták ki a 12 pontot
7. Így nevezték még a Nemzeti Kaszinót
8. Ilyen stílusú az egri megyeháza kovácsoltvas kapuja
9. Ilyen címmel publikált könyvet 1841-ben Széchenyi
10. Innen terjedt Magyarország felé a kolerajárvány
11. Kazinczy Ferenc önéletrajzi munkája

Megfejtés .....

Kinek a nevéhez fűződik? .....

Hányszor jelent meg hetente? .....

Milyen témákkal foglalkoztak benne a vezércikkek? .....

.....
.....

2. feladat: Betűháló (16 pont)

A betűhálóban 8 vezetéknév rejtettem el. A ti feladatotok a nevek megkeresése és besorolása az egyes országgyűlésekhez.

K	K	A	J	D	E	Á	K	M	E	U	S
L	O	T	S	Z	É	C	H	E	N	B	A
A	S	S	W	T	I	G	O	C	F	H	Y
U	S	G	S	Z	É	C	H	E	N	Y	I
Z	U	N	W	H	Q	Y	U	U	Ö	Ü	L
Á	T	F	E	L	S	Ő	B	Ű	K	I	L
L	H	O	R	G	É	I	Ö	T	K	L	M
W	E	S	S	E	L	É	N	Y	I	K	N
K	Ö	L	C	S	E	Y	A	I	Z	Z	P

Az 1825–1827-es országgyűlés .....

Az 1832–1836-os országgyűlés .....

Az 1839–1840-es országgyűlés .....

Az 1843–1844-es országgyűlés .....

Az 1847–1848-as országgyűlés .....

3. feladat: Fogalomkereső (8 pont)

Magyarázd meg a következő fogalmakat!

Szent Korona-eszme: .....

dekonjunkció: .....

jurátus: .....

Védegyelet: .....

„árvízi hajós“: .....

kolerajárvány: .....

„Angyalkert“: .....

Ellenzéki Párt: .....

4. feladat: Azt írja az újság... (7 pont)

Állapítsátok meg, hogy az egyes személyek tudomást szerezhettek-e a kor fontos eseményeiről! „Nem” választokat indokoljátok meg!

Olvashatott-e Csokonai Vitéz Mihály az újságban Balásházy János „Tanácsolatok a magyarországi mezei gazdák számára” című könyvének megjelenéséről? .....

Olvashatott-e Katona József az újságban Széchenyi „Hitel” című munkájának megjelenéséről? .....

Olvashatott-e Berzsenyi Dániel az újságban az omnibusz ósének, a „társaskocsinak” a megjelenéséről Pest utcáin? .....

Olvashatott-e az újságban Batsányi János a következő törvényrészletről? „Az országgyűléshez bocsátandó minden kegyelmes királyi leiratok, előadások, válaszok és intézkedések ezentúl egyedül magyar nyelven adassanak ki...” .....

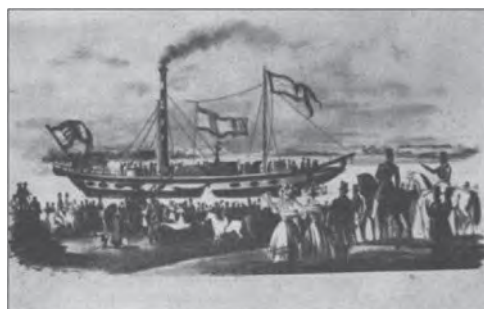
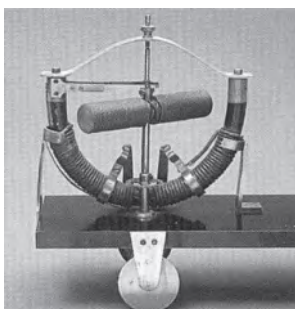
Olvashatott-e Bonaparte Napóleon a pesti jeges árvízről, „az árvízi hajós” bátor tetteiről? .....

5. feladat: Válaszoljatok a kérdésekre! (6 pont)

1. A kor személyiségei közül ki lett az egyik alapítója és jegyzője a sátoraljaújhelyi kaszinónak? .....
2. Hány évnyi börtönre ítélték Lovassy Lászlót, az országgyűlési ifjak vezetőjét? .....
3. Ki volt I. Ferenc (1792–1835) harmadik felesége? .....
4. Mikor nevez ki főispáni helytartókat (adminisztrátorokat) V. Ferdinánd király több magyar vármegyébe? .....
5. Kit nevezett ki Metternich és a „kamarilla” 1836 nyarán magyar kancellárrá? .....
6. Hol alakult meg a Goldberger gyár? .....

6. feladat: Idézetek (3 pont)**Kitől származnak az alábbi idézetek?**

1. „Az indítványokat agyonütöm!” .....
2. „...adja meg a képviselőház a kétszázezer főnyi katonát...” .....
3. „A lázadó csordákat...szétvertem és nagyrészt megsemmisítettem.” .....

7. feladat: Képek (4 pont)**Kit vagy mit láttok a képen?****KATEDRA IRODALOMVERSENY**

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018004

ROVATVEZETŐ: PETRES CSIZMADIA GABRIELLA, 925 07 MOSTOVÁ 298, katedra.irodalom@gmail.com

2. FORDULÓ – I. KATEGÓRIA

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2017. NOVEMBER 24.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 2.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	Kategória: I.

Olvasandó mű: Berg Judit: *Rumini*. Pozsonyi Pagony Kiadó, Budapest, 2009. **6-9. fejezet**. Online: <http://www.18pedagogia.hu/sites/default/files/node/attachments/bj-r.pdf>

I. KI MONDTA ÉS MIÉRT?

Írjátok a rejtvénybe, melyik idézet kitől származik, majd a sötéttel kiemelt mondatok esetében foglaljátok össze, miért hangzott el a mondat, milyen előzményei voltak.

Függőleges:

1. „Éppen jól tettek a gézengúzok.”

3. „Neked adjuk a térképünket.” (A megoldás a vastaggal jelelt falig írható.)

4. „Hogy lehettem ilyen ostoba haspók?”

Vízszintes:

2. „A világ legjobb gyógyszere.”

3. „Ködöt látok a szoros felett!”

5. „Népem nevében szövetséget ajánlok nektek.”

6. „Sejthettem volna, hogy megszöktetek.”

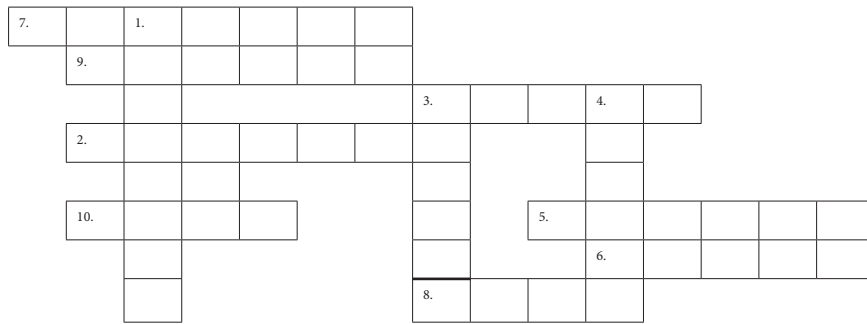
7. „A mi népünk mindent tud a fákról.”

8. „Megint eltűnt valami?”

9. „Honnan tudod, hogy arany van ott?”

10. „Rakjuk be egy táskába, és tegyük a másik láda mellé.”

A kétjegyű mássalhangzók külön keretbe kerülnek.
A számmal jelölt keretbe kezdjétek írni a megoldásokat!

Miért hangzottak el a vastaggal kiemelt kijelentések? Röviden indokoljátok mindhármát!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II. JELEK

Kapcsoljátok össze a két oszlop fogalmait, majd fejtétek ki, mire utalnak, mit jeleznek a bal oszlop kifejezései!

A. Sas	1. Hajóindulás
B. Kígyó	2. Láda
C. Kőd	3. Pillangók
D. Vörös felhő	4. Sárkány
E. Kürtfújás	5. Térkép

Az egymáshoz tartozó betűk és számok:

.....

.....

.....

.....

Mire utalnak, mit rejtenek a következő jelek:

a) Sas: .....

.....

.....

.....

b) Kígyó: .....

.....

.....

c) Kőd: .....

.....

.....

d) Vörös felhő: .....

.....

.....

e) Kürtfújás: .....

.....

.....

III. TÉVES ÁLLÍTÁSOK

Húzzátok alá a következő állítások tévedéseit, és írjátok a javított szavakat a mondatok alá!

1. A király és a kapitány megegyeztek abban, hogy három napon belül elpusztítják a csipkebokrokat megszálló férgeket.
JAVÍTÁS: .....

.....

2. Rumini, Roland és Balikó a hajón kertészeti szállítmányában öregítő szirupot találtak.
JAVÍTÁS: .....

.....

3. A Sárkány-szoros régi neve Feneketlen Kút volt, mert ez az út végtelen hosszú volt.
JAVÍTÁS: .....

.....

4. Balikó azt tanácsolta a kapitánynak, hogy az Orom-sziget vizével itassák meg a rájuk támadó óriáspókot a szorosban.
JAVÍTÁS: .....

.....

5. Rumini a fogva tartott három fabatkától egy titkos levelet kapott ajándékba, ami az Orom-sziget öböljében rejtett kincsről szolt.
JAVÍTÁS: .....

.....

6. Az éjszakai őrség után Rumini és Balikó kiszöktek a hajóról, hogy megtalálják a kalózoikat.
JAVÍTÁS: .....

.....

7. A Szélkirálynő a Batka-szigetről a Ragacs-tengerre ment, majd a Sárkány-szoroson át Pelevár felé vette az irányt.
JAVÍTÁS: .....

.....

Jó szórakozást!

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 2.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	Kategória: II.

Olvasandó mű:

Vámos Miklós: Pofon. In: uó: Majdnem összes. Európa, Budapest, 2014. Online: https://books.google.sk/books?id=Mieo-CwAAQBAJ&pg=PT10&dq=v%C3%A1mos+mikl%C3%B3s+pofon&hl=hu&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=v%C3%A1mos-20mikl%C3%B3s%20pofon&f=false

Békés Pál: Ottília. In: Arató László et col.: Kisfiúk és nagyfiúk, munkáltató tankönyv, 7. osztály. Sulinova, Budapest, 2006, 55-57. Online: http://www.kooperativ.hu/szovegertes/Modulle%C3%ADr%C3%A1sok/7.%20%C3%A9vfolyam/A%20t%C3%ADpus/Tanul%C3%B3i%20munkaf%C3%BCzet/H-ASZE0701_Sz%C3%B6vA_7-1_di%C3%A1k.pdf

I. IGAZ – HAMIS ÁLLÍTÁSOK

Állapítsátok meg a felsorolt állításokról, melyik igaz és melyik hamis, majd a döntésetek alapján karikázzátok be az állításokat követő megfelelő betűjeleket! A hamis állításokat javítsátok ki!

A jó válaszok betűjeleit összeolvasva egy olyan szót kaptok, ami összefüggésben áll az olvasottakkal – magyarázzátok meg, miben látjátok ezt!

ÁLLÍTÁS	IGAZ	HAMIS
Ottília és a Kisfiú szembenézett a vele erősebbel.	B.	C.
A tanítás végén az alsó tagozatos fiúk zöme rohanva szokta elhagyni az iskolát.	Á.	É.
A Kisfiú és Bődöcs szándékosan lökte meg a másikat.	M.	N.
Ottília nagyon kitartó volt.	T.	V.
A Nagyfiú Bors utasítására verte meg a Kisfiút.	E.	A.
Ottília és a Kisfiú szegényükben mélyen elpirultak.	K.	L.
A Kisfiú túlzott alázatossága bosszantotta a Nagyfiút.	M.	N.
Szász szeretett felválni a tudásával.	A.	E.
A banda kicsúfolta Ottíliát gyenge korcsolyatudása miatt.	V.	Z.
A Nagyfiú először lehetőséget akart adni a Kisfiúnak a menekülésre.	Ó.	Ű.

A bekarikázott betűjelekből összeolvasott megoldás: .....

Hogyan kapcsolódik a megoldás az olvasott műhöz/művekhez? (Több megoldás is lehetséges.) .....

.....

.....

.....

.....

A téves állítások javítása: .....

.....

.....

.....

.....

.....

II. MIÉRT?

Fejtsétek meg a titkosírással elrejtett szavakat, majd röviden magyarázzátok meg, milyen indokok álltak ezen tettek háttérében! Válaszoljatok a kérdésekre!

Segítség a titkosíráshoz: Minden betűt egy számpár helyettesít. Először a függőlegesen egymás alatt, majd a vízszintesen egymás mellett elhelyezkedő számot írjuk. Pl. 13 = B, 25 = I

	1	2	3	4	5	6
1	A	Á	B	C	D	E
2	É	F	G	H	I	Í
3	J	K	L	M	N	O
4	Ó	Ö	Ő	P	R	S
5	T	U	Ú	Ü	Ű	V
6	Y	Z				

1. kulcsszó:

44	36	22	36	35	54	51	21	46

Ki tette? .....

Miért? .....

4. kulcsszó:

46	26	45	12	46

Ki tette? .....

Miért? .....

2. kulcsszó:

14	25	23	11	45	16	51	51	12	62	12	46

Ki tette? .....

Miért? .....

5. kulcsszó:

32	25	35	16	56	16	51	21	46

Ki tette? .....

Miért? .....

3. kulcsszó:

44	45	36	56	36	32	12	33	12	46

Ki tette? .....

Miért? .....

6. kulcsszó:

13	25	62	51	11	51	12	46

Ki tette? .....

Miért? .....

III. ELVÁRÁSOK

A két novellában található szereplők egyik csoportosítási lehetősége, hogy egy részük „kiszámíthatóan”, az elvárásoknak megfelelően mutatkozik, viselkedik, reagál, mások pedig valamivel kilógnak a többiek közül. Az elvárások beteljesítése vagy felülírása alapján töltsétek ki a táblázatot! (A táblázatot szabadon bővíthetitek.)

SZEREPLŐK	MIBEN TIPIKUS? (ELVÁRÁSOK BETELJESÍTÉSE)	MIBEN TÉR EL? (A MEGSZOKOTTÓL ELTÉRÉS, MEGLEPETÉS OKOZÁSA)
Kisfiú		
Nagyfiú		
Bors		
Bödöcs		

SZEREPLŐK	MIBEN TIPIKUS? (ELVÁRÁSOK BETELJESÍTÉSE)	MIBEN TÉR EL? (A MEGSZOKOTTÓL ELTÉRÉS, MEGLEPETÉS OKOZÁSA)
Ottília		
Elbeszélő		

PÉNZES ISTVÁN ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018009

ROVATVEZETŐ: PETRES CSIZMADIA GABRIELLA, 925 07 MOSTOVÁ 298, katedra.anyanyelvi.vetelkedo@gmail.com

2. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2017. NOVEMBER 24.

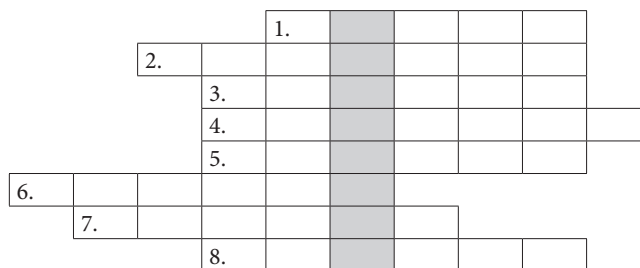
A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 2.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	

I. ANAGRAMMÁS REJTVÉNY

Fejezzék ki egy szóval a következő meghatározásokat:

- Az ő irányába (halad): .....
- Ezt játssza el a színész: .....
- Fejről lehámló elhalt, fehér bőrdarab: .....
- Nyakban, kézen viselt értékes dísz: .....
- Fekete bőrű ember: .....
- Nehézkes, lassú (járású): .....
- A paneldzsungel legkisebb eleme, ami nem ház, hanem: .....
- Zenei hangok lejegyzésére használt jelrendszer: .....

Az 1-8. pontban kapott szavak anagrammáit (a betűk sorrendjének felcserélésével kapott új szavakat) írjátok a keresztrejtvény vízszintes soraiba. Az új szó alkotásánál az összes betűt használjátok fel, és a kétjegyű mássalhangzókat ne válasszátok szét, de a rejtvényen belül külön keretbe írjátok.

A szürkével jelölt függőleges sávban egy olyan szót kaptok, amely az előző forduló egyik feladatával függ össze. Magyarázzátok meg a szó jelentését!

Megoldás: .....

Magyarázat: .....

Segítségül közöljük a keresztrejtvény vízszintes feladatmegadásait is:

- Fajta, típus
- Értelemszerűen, természetesen
- A zellerfélék közé tartozó, erős aromájú fűszernövény
- Fogat, kocsi
- Hajdanán, egykor
- Rakás, kupac
- Dögevő, üvöltéséről híres, farkashoz hasonló állat
- Tanít, nevel

II. IGÉBŐL NÉVSZÓ

A megadott igéket visszafelé olvasva toldjátok meg a szó elejét vagy végét egy betűvel, és egy névszót kaptok. Egészítsétek ki a táblázatot! (Több megoldás is lehetséges.)

IGÉ	BETOLDOTT BETŰ	AZ ÚJ NÉVSZÓ
<i>pl. sző</i>	<i>-b</i>	<i>bősz</i>
ró		
ad		
ér		
kel		
dől		
ken		
mer		
ír		
tár		
él		

III. SZÓTAGOS SZÓLÁNC

Készítsetek szóláncot úgy, hogy:

- csak három vagy több szótagú szavakat gyűjthettek,
- jellel vagy raggal ellátott szavakat nem fogadunk el,
- a következő szó mindig az előző szó utolsó szótagjával kezdődik.

Pl. alabástrom – romboló – lóköő...

Összetett szavakat írhattok, de azok csak fél pontot érnek. A négy szótagú, nem összetett szavakért viszont dupla pont jár.

Kezdőszo: OKTÓBER

OKTÓBER .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KATEDRA ALSÓ TAGOZATOS VERSENY

ROVATVEZETŐ: RADVÁNYI ADÉL, katedra.also.tagozat@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018005

2. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2017. NOVEMBER 24.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 2.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	

Kedves Versenyzők!

Levelezős versenyünk második fordulójában a Négyszögletű Kerek Erdői lakóinak sorába újabb szereplő érkezik: *Maminti, a kicsi zöld tündér.* (<http://mek.oszk.hu/02700/02753/02753.htm>) Olvassátok el figyelmesen a róla szóló fejezetet, és oldjátok meg a feladatsorokat. Vidám hangulatú, jó munkát kívánok Nektek!

I.FELADAT: BETŰREJTVÉNY

A táblázatban található kavalkádban keresgélve a betűkódok utasításainak megfelelően egy-egy tulajdonságot találtok. Írjátok le, kit jellemeznek és miért!

	A	B	C	D	E
1	SZ	Ó	A	R	Ú
2	T	G	É	K	E
3	L	Ú	V	N	Z
4	F	R	GY	I	SZ
5	Á	S	A	C	T
6	E	M	C	D	O

betűkód	tulajdonság	szereplő	magyarázat
A1, C2, C4, A6, D3, A3, B1, B5			
B4, A5, E5, C1, D1, A2, D4			
A1, E1, D2, E4, C5, C3, B3			
B6, E2, B2, C3, A6, A2, B1			
A4, E2, A3, C6, D4, D5, E6, B6, A5, E3, E6, A2, E5			

Jutalomponos feladat: Válasszátok ki a táblázatban felsorolt szereplők közül a legkisebbet, és rajzoljátok le a történetben leírt tulajdonságai alapján!

II. FELADAT: HIBAKERESŐ

Ebben a feladatban egy szövegrészt találtok az elolvasott fejezetből. Húzzátok alá a helytelenül írt szavakat/szókapcsolatokat, számoljátok össze őket és végül javítsátok ki a valóságnak megfelelően!

„ – Engedjétek, engedjétek! – harsogta.

Aromo feléje fordult.

– Azonnal takarodj, húzz el, pucolj, lépj olajra, tűnj el, nem látod, hogy zavarasz? Nem látod, hogy Mamintit mentjük?!
Egér Elek, a picike zöld állat méregbe gurult. Zöld szeme szikrákat vetett.”

Hibás szavak/szókapcsolatok száma: .....

Javítás: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. FELADAT: TITKOSÍRÁS

Mikkamakka bölcsessége határtalan, ezzel mindenki tisztában van, ő a „fej, az agyvelő, a vállalkozó szellem”. És ha ő mond valamit, az úgy is van, nem vitás. A most olvasott történetben is tanúi lehetettek ennek.

A titkosírás nem megszokott módon van jelekkel kódolva, most a magyar ábécé pontos ismeretére van szükségetek! Egy-egy betű megoldását ugyanis akkor kapjátok meg, ha a megadott betű előtt álló mássalhangzót vagy magánhangzót írjátok a hozzá tartozó üres cellába.

kód	S	É	Q	Ű	LY	P		I	Á	K	Ö
keresett betű											

Jutalompontos feladat: A történetből megtudhatjátok, Mikkamakka mi mindet árult el erről a tárgyról. Készítsetek a leírás alapján egy festményt az említett dologról!

IV. FELADAT: ERDŐJÁRÁS

A hajónak választott eukaliptusz lándzsás levelei keskenyek, lándzsaszerűek és kb. 35 cm hosszúak. Ez nagyon megtetszett Mamintinek, aki elhatározta, hogy feldíszíti egy szép levélfüzérrel az ő kicsike, új házat a Négyszögletű Kerek Erdőben. Legfeljebb mennyi darab eukaliptusz-levelet kell a varázspálcájával „összeszednie”, ha 100 centiméteres füzérre van szüksége?

Számítás: .....

.....

.....

.....

.....

Válasz: .....

.....

.....

.....

.....